

**2016թ. առողջապահության բնագավառում կատարած աշխատանքների մասին
տեղեկատվություն**

Մարզի ընդհանուր տարածությունը- 3798 կմ², կազմում է ՀՀ տարածքի 12.7 %

- Բնակչությունը 225.0 հազ.մարդ, կազմում է ՀՀ բնակչության 7.5 %-ը
- Մարզի քաղաքային բնակչությունը 132.8 հազ. մարդ (59.0%)
- Մարզի գյուղական բնակչությունը 92.2 հազ. մարդ (41.0%)

2016թ. ընթացքում Լոռու մարզում գործել են հետևյալ բուժհաստատությունները

h/h	բուժհաստատության տեսակը	քանակը	մահճակալ-ների թիվը
1.	հիվանդանոց	1	45
2.	բժշկական կենտրոններ՝	5	400
	«Վանաձորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ		186
	«Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ		60
	«Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ		60
	«Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ		50
	«Տաշիրի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ		40
3.	դիսպանսեր	1	35
4.	առողջության կենտրոն	1	10
5.	պոլիկլինիկաներ	4	
6.	Լոռու մարզային արյան փոխներարկման կայան	1	
7.	առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ /ամբուլատորիաներ/	18 (որից համայնքային ենթակայության՝ 5)	
8.	առողջապահական ընկերությունների կազմում գործող բուժակ-մանկաբարձական կետեր	95	
9.	Ընդամենը՝	31	486

Մարզի տարածքում գործող բուժհաստատություններ.

1.Առողջության առաջնային պահպանման և հիվանդանոցային բուժօգնություն իրականացնող հաստատություններ.

- 1) «Վանաձորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ
- 2) «Վանաձորի ինֆեկցիոն հիվանդանոց» ՊՓԲԸ
- 3) «Լոռու մարզային հոգեոնյարդաբանական դիսպանսեր» ՊՓԲԸ
- 4) «Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ

- 5) «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ
- 6) «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ
- 7) «Մեծ Պարնիի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 8) «Տաշիրի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ

2. ԱԱՊ բուժօգնություն իրականացնող հաստատություններ՝ պոլիկլինիկաներ.

- 1) «Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ
- 2) «Գուգարք» կենտրոնական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ
- 3) «Վանաձորի թիվ 3 պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ
- 4) «Վանաձորի թիվ 5 պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ

2. ԱԱՊ բուժօգնություն իրականացնող գյուղական ամբուլատորիաներ, առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ.

- 1) «Ախթալայի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ
- 2) «Ճոճկանի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ
- 3) «Շնողի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ
- 4) «Օձունի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ
- 5) «Աքորու առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 6) «Արևածագի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 7) «Դսեղի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 8) «Թումանյանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ
- 9) «Վարդաբլուրի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ
- 10) «Ուռուտի բժշկական ամբուլատորիա» ՊՈԱԿ
- 11) «Վահագնիի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 12) «Մարգահովիտի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 13) «Լեռնապատի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 14) «Շահումյանի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 15) «Գուգարքի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 16) «Ջրաշենի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ
- 17) «Արևաշողի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ
- 18) «Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ

Մարզի առողջապահական ընկերություններում աշխատում են՝ բժիշկներ - 405, միջին բուժաշխատողներ- 1010, այլ- 576, ընդամենը՝ 1991 մարդ:

2016թ. ընթացքում առողջապահության համակարգում նախատեսված պետական պատվերի կատարողական աշխատանքների բազային ծավալը ներկայացվում է՝

2016թ. Բազային ծավալ հազ.դրամ		Կատարողական	Ֆինանսավորում
Հիվանդանոցային՝	1 579 648.5	1 572 796.8	1 572 796.8
Արտահիվանդանոցային՝	2 218 243.5	2 201 426.3	2 201 426.3
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝	3 797 892.0	3 774 223.1	3 774 223.1

Ընդունված կատարողականը ֆինանսավորվել է 100 %-ով:

Մարզային ենթակայության առողջապահական ընկերություններում վճարովի ծառայության մուտքերը ըստ տարիների՝

	Վճարովի ծառայության մուտքերը կազմել են՝ հազ.դրամ	որից համավճարը՝ հազ.դրամ
2014թ.	475415.9	33126.1
2015թ.	523786.7	31 571.1
2016թ.	526069.1	28632.5

Մարզում պետական պատվեր իրականացնող ընկերություններում ընդհանուր վճարովի ծառայության մուտքերը ըստ տարիների՝

	Վճարովի ծառայության մուտքերը կազմել են՝ հազ.դրամ
2014թ.	543309.7
2015թ.	570895.3
2016թ.	572801.0

Առողջապահության համակարգում ֆինանսավորումը շարունակվել է իրականացվել սահմանափակված բյուջեի ֆինանսավորման սկզբունքով:

- Մարզպետարանի ենթակայության բաժնետիրական ընկերությունների ծախսերի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ պետական պատվերի ֆինանսավորումն ստանալուց եւ վճարումները կատարելուց հետո յուրաքանչյուր ամսվա 1-ի դրությամբ կրեդիտորական պարտքերը չեն գերազանցում տվյալ եռամսյակի համար մարզպետարանի կողմից հաստատված նախահաշվային գումարի մեկ երրորդը:

2016թ.արդյունքներով աշխատավարձի գծով պարտքեր առողջապահական ընկերությունները չունեն:

Ընթացքի մեջ է՝

-«Վանաձորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքի կառուցման շարունակական աշխատանքները, որի ընդհանուր արժեքը կազմում է 4.6 մլրդ դրամ, որից ծննդատան մասնաշենքի արժեքն է 1.1 մլրդ. դրամ, մնացած մասնաշենքի արժեքը՝ 3.5 մլրդ: 2016թ.կատարվել են ավելի քան 850 մլն. դրամի աշխատանքներ:

Ավարտվել են՝

1. «Գուգարք» կենտրոնական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ-ի կողմից սեփական միջոցներով ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ՝ պատուհանների և պատուհանագոգերի վերանորոգում 470170 դրամի չափով, կահույքի ձեռք բերում՝ 663.5 հազ. դրամի չափով:
- 2.«Օձունի բժշկական ամբուլատորիա» ՀՈԱԿ-ի կողմից սեփական միջոցներով Հազվու ԲՄԿ-ի 2 սենյակի և միջանցքի բետոնապատում:
- 3.«Մեծ Պարնիի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից սեփական միջոցներով «Ուլտրաձայնային սոնոգրաֆ» ապարատի ձեռքբերում՝ 2300.0 հազ. դրամ արժեքով:
- 4.«Գուգարքի ԱԱՊԿ» ՓԲԸ-ի կողմից սեփական միջոցներով միկրոլաբ 540 բիոքիմիական հատուկ ֆոտոմետրի ձեռքբերում՝ 430.000 դրամ արժեքով:
5. «Դիակոնիա-Հայաստան» բարեգործական հիմնադրամի կողմից կատարվել է Շենավանի բուժակմանկաբարձական կետի կապիտալ վերանորոգում՝ մոտ 2 մլն.150 հազ.արժեքով, իսկ կահավորանքի և բուժսարքավորումների հագեցվածությունը իրականացվել է «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի միջոցներով՝ մոտ 700.000 դրամի արժողությամբ:

6. «Հայկական ակնաբուժական նախագիծ» բարեգործական հիմնադրամի կողմից «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում մարզային ակնաբուժական կենտրոնի ստեղծում: «Հայկական ակնաբուժական նախագիծ» բարեգործական հիմնադրամի կողմից ներդրումը կազմել է մոտ 42 մլն. դրամ, իսկ Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից վերանորոգման աշխատանքների, կահավորման և լիցենզիայի պահանջները բավարարելու համար ներդրվել է մոտ 4 մլն. դրամ:

7. «Բաց հասարակություն» ՀԿ-ի հետ համատեղ հոգեկան հիվանդների խնամք իրականացնելու նպատակով Սպիտակ քաղաքում ստեղծվել է հոգեկան առողջության կենտրոն՝ նախատեսված 16 հիվանդների համար: Կենտրոնը սկսել է իր գործունեությունը 2016թ. հունիսի 1-ից: Կատարվել է 25 մլն. դրամի ներդրում:

8. ՀՀ Ան տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային կենտրոնի միջոցով «Սպիտակի բժշկական կենտրոն», «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» և «Տաշիրի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ների ֆյուրոգրաֆիայի ապարատների թվայնացում՝ յուրաքանչյուրը 23 մլն 400 հազ. դրամական արժեքով՝ 70մլն 200 հազ. ընդհանուր արժեքով:

9. «Դիակոնիա-Հայաստան» բարեգործական հիմնադրամի կողմից «Մեծ Պարնիի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին «Ռեպրոդուկտիվ սոնոգրաֆ» ապարատի տրամադրում՝ 3.2 մլն:

10. «Դիակոնիա-Հայաստան» բարեգործական հիմնադրամի կողմից «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի Սանահին/Սարահարթ թաղամասի բուժկետի վերանորոգում՝ մոտ 8 մլն. արժեքով, սեփական միջոցներով գազաֆիկացում և կահավորում մոտ 1, 7 մլն. դրամ արժեքով:

11. «Դիակոնիա-Հայաստան» բարեգործական հիմնադրամի կողմից «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հակատուբերկուլյոզային մասնաշենքի վերանորոգում՝ մոտ 7.9 մլն. դրամ արժեքով:

12. «Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից ձեռք է բերվել վիդեոլարինոսկոպ, ԷՍԳ հոլտեր և Զ/Ճ հոլտեր սարքավորումներ՝ 3630.0 դր արժեքով:

13. «Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկա» ՓԲԸ-ն սեփական միջոցներով ձեռք է բերել «Sono Scape S6» ուլտրաձայնային հետազոտման սարք՝ 6100.0 հազ. դր արժեքով:

14. «Վանաձորի թիվ 3 պոլիկլինիկա» ՓԲԸ-ները սեփական միջոցներով ձեռք է բերել միկրոպլանշետային ջերմային թափահարիչ և իմունոֆերմենտային վերլուծիչ՝ 1710.0 հազ դրամ:

15. «Վանաձորի թիվ 5 պոլիկլինիկա» ՓԲԸ-ն սեփական միջոցներով ձեռք է բերել գազի այրիչ՝ 307.5 հազ. դրամ:

16. Միասնական էլեկտրոնային համակարգի անցման նպատակով ՀՀ ԱՆ-ի կողմից մարզի որոշ առողջապահական ընկերություններին տրամադրվել են համակարգչային հավաքածուներ:

17. «Վորլդ Վիժն» կազմակերպության կողմից գույք է տրամադրվել նաև «Արևածագի ԱԱՊԿ» ՊՈԱԿ-ի կազմում գործող նոր վերանորոգված «Կարմիր Աղեգու» ԲՄԿ-ին:

Ընդամենը՝ 180788.0 հազ դրամ:

–«Լոռու առողջապահություն» հիմնադրամը, որը ստեղծված է մարզի առողջապահության բնագավառին տարաբնույթ աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով, առողջապահական ընկերությունների, Լոռու մարզից զոհված զինծառայողների ընտանիքներին, առողջական տարբեր խնդիրներ ունեցող բուժաշխատողների և մարզի տարբեր սոցիալական խնդիրներ ունեցող քաղաքացիների տրամադրվել է ֆինանսական աջակցություն՝ ընդամենը՝ 17993.0 հազ. դրամ:

-2016թ մարզի առողջապահական ընկերություններում սահմանված կարգով ապահովվել է բնակչության անվճար բուժօգնությունը, իրագործվել են պետական առողջապահական ծրագրեր: Մարզպետի կողմից տրամադրվել է շուրջ 102 միջնորդագրեր՝ սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում չընդգրկված, սակայն անապահով վիճակում գտնվող անձանց բուժօգնություն ցուցաբերելու նպատակով: Մարզից Երևան քաղաքի առողջապահական ընկերություններ են ուղեգրվել 39 հիվանդներ, որոնք հիմնականում այն հիվանդներն են, որոնց բուժօգնությունը մարզում կազմակերպել հնարավոր չէր /տվյալ ծառայության բացակայություն կամ մասնագիտացված բուժօգնության կազմակերպում/:

-Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 2-ի N 1911-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 285-Ն որոշման 1-ին կետի 1-ին ենթակետի վերակազմակերպել են «Վանաձորի թիվ 4 պոլիկլինիկա» և «Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունները՝ «Վանաձորի թիվ 4 պոլիկլինիկա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը միացնելով «Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությանը: Նույն որոշմամբ լուծարման գործընթաց է սկսվել «Կուրթանի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն», «Ագարակի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն», «Գյուլագարակի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն», «Գարգառի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում՝ «Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» փակ բաժնետիրական ընկերության կազմում ստեղծելով Կուրթանի, Ագարակի, Գյուլագարակի, Գարգառի բուժակ-մանկաբարձական կետեր:

- Ոլորտում բնակչության առողջական վիճակը բնութագրող կարևորագույն ցուցանիշներ են հիվանդացությունը և մահացությունը: Վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ ինչպես հանրապետությունում, այնպես էլ մարզում դեռևս բարձր են հիվանդացության մակարդակները: Վերջին տարիներին տարբեր հիվանդություններով հիվանդացությունը ենթարկվել է էական ներկառուցվածքային և քանակական փոփոխությունների:

2012-2016թթ. տվյալները, որը բերվում են ստորև, ցույց են տալիս, որ մարզում առկա է շաքարային դիաբետով, հոգեկան հիվանդություններով, նորագոյացություններով հիվանդացության աճ:

	2012թ	2013թ	2014թ	2015թ	2016թ
Շաքարային դիաբետ	3902	4013	4312	4748	4906
Նորագոյացություններ	3004	3136	3289	3497	3531
Հոգեկան հիվանդություններ	4792 /այդ թվում 592-ը նարկոլոգ. կաբ./	4500, այդ թվում 596 -ը նարկոլոգ. կաբ./	5000, այդ թվում 655-ը նարկոլոգ. կաբ./	5062, այդ թվում 588-ը նարկոլոգ. կաբ./	5243 ,այդ թվում 604-ը նարկոլոգ. կաբ./
Սեռավարակներ	1312	1278	1197	1312	1269
Պարբերական հիվանդություններ	420	442	491	502	478
Տուբերկուլոզ	615	402	380	368	372

-MSF /բժիշկներ առանց սահմանի/ կազմակերպությունը 5-6 տարի է զբաղվում է Լոռու մարզի դեղորայքակայուն տուբերկուլոզով հիվանդների բուժմամբ: Արդյունքում արձանագրվել է տուբերկուլոզի կայուն ձևերով հիվանդների թվի նվազեցում:

-Լոռու մարզում հաշվառված և ծրագրային հեմոդիալիզական բուժում են ստանում 60 հիվանդներ:

-ՀՀ առողջապահության նախարարության մարդասիրական օգնության հանրապետական կենտրոնից մարզի համար ձեռք է բերվում մարդասիրական օգնության ճանապարհով մարզին հատկացված՝ 81.951 հազ. դրամ արժեքով և կենտրոնացված գնումների միջոցով ձեռք բերված դեղորայքը՝ 120.063.7 հազ. դրամ արժեքով դեղորայք:

- Պարբերաբար ՀՀ առողջապահության նախարարություն է ներկայացվել Լոռու մարզի առողջապահական ընկերություններին անհրաժեշտ մասնագետների պահանջարկը: ՀՀ ԱՆ-ի հետ համագործակցության արդյունքում ինչպես կարճաժամկետ, այնպես էլ երկարաժամկետ գործուղումներով Լոռու մարզ են գործուղվել բժիշկներ:

-2016թ. մարզի առողջապահական ընկերություններ են ընդունվել 18 երիտասարդ մասնագետներ:

-Շարունակական բնույթ է կրել բժշկական անձնակազմի վերապատրաստման գործընթացը: Մարզից ՌԴ-ի Սանկտ-Պետերբուրգ քաղաքում վերապատրաստում է անցել 1 բժիշկ, Մոսկվա քաղաքում 1 բժիշկ, Չինաստանի Հանրապետությունում՝ 1 բժիշկ:

-ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կողմից միջնորդագիր է տրամադրվել 5 բժիշկի կլինիկական օրդինատուրայում տարբեր մասնագիտություններով սովորելու՝ հետագայում մարզում աշխատելու պայմանով, և մեկ բժշկի մասնագիտական վերապատրաստում անցնելու:

-Լոռու մարզ գործուղված, ինչպես նաև ոչ տեղաբնակ նոր նշանակված բժիշկ-մասնագետների բնակարանային կարիքները լուծելու հարցում ցուցաբերվում է նյութական և կենցաղային հետևողական աջակցություն /«Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում՝ 2 և «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում աշխատանքի են ընդունվել 1 սիրիահայ բժիշկներ/:

-Կազմակերպվել և անց են կացվել «Արևածագի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն», «Մարգահովիտի առողջության կենտրոն», «Լեռնապատի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ների և «Ախթալայի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի տնօրենների թափուր պաշտոնի համար հայտարարված մրցույթները:

-ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոնի կողմից Լոռու մարզի 5 համայնքներում միգրանտների շրջանում կազմակերպվել են լաբորատոր հետազոտություններ:

-Մանկական բժիշկների հայկական ասոցիացիայի կողմից Երևան քաղաքում և Լոռու մարզում կազմակերպվել է «տեղամասային մանկաբույժի դպրոց»՝ տարբեր թեմաներով, որոնց մանակցել են մոտ 50 մանկաբույժներ և ընտանեկան բժիշկներ:

-Հայ-Ամերիկյան համալսարանում ՀՕՖ-ի կողմից կազմակերպվել է «Այսօրվա սնուցումը կարևոր է վաղը» թեմայով միջազգային համաժողով, որին Լոռու մարզից մասնակցել են 26 բժիշկներ:

-ԱՀԿ-ն Իմունոկանխարգելման ազգային ծրագրով կազմակերպել է պոլիոմիելիտի եռավալենտ պատվաստանյութը երկվալենտով փոխարինելու վերաբերյալ դասընթացներ:

-Նեոնատալ ծառայության բարելավման նպատակով նեոնատոլոգների հայկական ասոցիացիան «Վորդ Վիժն» միջազգային կազմակերպության հետ համատեղ կազմակերպել

են 5-օրյա դասընթացներ մարզի բոլոր նեոնատոլոգների և նեոնատալ բուժքույրերի համար: Կազմակերպվել են նաև աշխատանքային այցեր ասոցիացիայի մասնագետների կողմից՝ տեղերում ցուցաբերելով մասնագիտական աջակցություն:

- ՀՀ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից կազմակերպվել է մարզի առողջապահական ընկերություններում աշխատող ԲՄՖՀ ուղեգրման գործընթացում ներգրավված բժիշկ մասնագետների վերապատրաստում:

- «Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» միջազգային բարեգործական կազմակերպության կողմից կազմակերպվել են բժշկական ֆորումներ մարզի մանկաբույժների, ընտանեկան բժիշկների, մանկական վիրաբույժների և մանկական վնասվածքաբանների համար:

- Սրտաբանների ասոցիացիայի կողմից Երևանում կազմակերպված գիտաժողովին մարզից մասնակցել են 5 սրտաբաններ:

«Էրեբունի» բժշկական կենտրոնի առաջատար մասնագետների կողմից Լոռու մարզի բժիշկների համար կազմակերպվել է գիտաբժշկական կոնֆերանս, որին մասնակցել են թվով 62 բժիշկներ՝ նյարդաբաններ, սրտաբաններ, թերապևտներ, ընտանեկան բժիշկներ:

- Զորակոչային և նախազորակոչային աշխատանքները մարզում ապահովում են 5 տարածաշրջանային և 1 ստացիոնար /վիրաբուժական եւ թերապևտիկ պրոֆիլ/ բժշկական հանձնաժողովները:

Համաձայն ՀՀ ԱՆ 28.03.2014թ. թիվ 617-Ա և ՀՀ ՊՆ 01.04.2014թ. թիվ 5-Ա համատեղ հրամանի և ՀՀ ԱՆ 13.05.2014թ. թիվ 1014-Ա հրամանի Լոռու մարզում նախազորակոչիկների, զորակոչիկների և զինծառայողների շրջանում կանխարգելիչ պատվաստումների գործընթացը իրականացվել է ըստ կցագրված բուժհաստատությունների ցանկի՝ Վանաձոր քաղաքի և Գուգարքի տարածաշրջանի համար՝ «Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ-ում, տարածաշրջանների համար՝ համապատասխան տարածաշրջանային բժշկական կենտրոններում:

- Համաձայն «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի, այլընտրանքային ծառայության հարցերով հանրապետական հանձնաժողովի որոշմամբ 2015 թվականի հունվարի 13-ից «Լոռու մարզային հոգեմայրդաբանական դիսպանսեր» ՊՓԲԸ-ում երեք անձինք շարունակում են իրականացնել այլընտրանքային ծառայություն:

2016թ. մարզում արձանագրվել է երեխայի 18 մեռելածին դեպք, 0-7 օրեկան երեխայի 6 մահ, 0-1 տարեկան երեխայի 7 ստացիոնար և 1 տնային մահ, 1-5 տարեկան երեխայի 3 ստացիոնար և 3 տնային մահ /:

Լոռու մարզ	մանկական մահացություն /պրոմիլե/	պերինատալ մահացություն /պրոմիլե/
2011թ	9.6	13.1
2012թ	5.6	14.4
2013թ	6.0	11.3
2014թ	3.8	9.3
2015թ	8.2	13.3
2016թ	5.8	9.2

2016թ. «Վանաձորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում արձանագրվել է 1 մայրական մահ:

- 2011-2016թթ. Լոռու մարզում ծնելիության, մահացության և բնական աճի ցուցանիշներ

Լոռու մարզ		Ծնելիություն	Մահացություն	Բնական աճ
2011	բացարձակ թիվ	3123	2935	0.7 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	11.1	10.4	
2012	բացարձակ թիվ	3049	2789	0.9 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	10.6	9.7	
2013	բացարձակ թիվ	2919	2777	0.6 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	12.5	11.9	
2014	բացարձակ թիվ	3211	2644	2.2 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	12.1	9.9	
2015	բացարձակ թիվ	2931	2777	0.6 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	12.1	9.9	
2016	բացարձակ թիվ	2856	2760	0.4 պրոմիլե
	ըստ 1000 բնակչի	12.7	12.3	

- Թումանյանի տարածաշրջանի Շնող համայնքում արձանագրված «Լեյշմանիոզ» դեպքի, գրիպով հիվանդացության շեմի բարձրացման հետ կապված ՀՀ ԱՆ «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի Լոռու մարզային կենտրոնի հետ համատեղ կազմակերպվել են խորհրդակցություններ, առողջապահական ընկերությունների հետ համատեղ իրականացվել է ակտիվ աշխատանք: Նրանք ստացել են համապատասխան մեթոդական ցուցումներ անհրաժեշտության դեպքում իրենց վրա դրված պարտականությունները ճիշտ և պատշաճ կատարելու համար:

-ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ համատեղ վարչությունը իրականացրել է նաև հատուկ /առանձին/ և սոցիալական անապահով խմբերի քաղաքացիներին հանրապետության առողջարաններ ուղեգրման գործընթացը: 2016թ. «Ջերմուկ», «Գանձաղբյուր», «ԱՍԱՐ» առողջարաններ են ուղեգրվել 22, 103, 31 թվով քաղաքացիներ, իսկ «Արարատ» մոր և մանկան առողջարան՝ մինչև 18 տարեկան 8 երեխա:

-2016թ. «Ոչ վարակիչ հիվանդությունների վերահսկում և կանխարգելում» ծրագրի շրջանակներում մարզում կատարվել է գլյուկոզայի հետազոտություն 14044 մարդ /66.8%/, պապ-քսուք՝ 7388 մարդ /76.4%/, արյան գերճնշման հետազոտություն՝ 19793 մարդ / 94.3%/:

- 2016թ. բուժաշխատողի օրվա կապակցությամբ կազմակերպվել և հանդիսավորությամբ նշվել է մարզային նշանակության ամենամյա միջոցառում «Լավագույն բուժաշխատող» անվանակարգով: Մարզպետի կողմից ստեղծված հանձնաժողովի կողմից ընտրվել և պարգևատրվել են վեց լավագույն մասնագետներ և մեկ բարեգործական կազմակերպություն՝ «Դիակոնիա-Հայաստան», բազմաթիվ բուժաշխատողներ արժանացել են պատվոգրերի և շնորհակալագրերի:

-2016թ ապահովվել է մարզի ՔՊ բժշկական ծառայության մասնակցությունը մարզային փրկարարական վարչության կողմից կազմակերպված շտաբային ուսումնավարժություններին՝ տարածաշրջանների բժշկական ծառայության պետերի, մարզի բժշկական ծառայության ղեկավար կազմի պատրաստականությունը ստուգելու և կատարելագործելու նպատակով:

-Մարզում առողջապահական ծրագրեր իրականացնող միջազգային կազմակերպությունների հետ ընթացել են սերտ համագործակցային աշխատանքներ, մասնավորապես՝

1.«Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» միջազգային բարեգործական կազմակերպության, ԱՄՆ ՄԶԳ-ի Առողջության առաջնային պահպանման բարեփոխումների /ԱԱՊԲ/ ծրագրերի հետ:

2. «Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ» /COAF/ բարեգործական կազմակերպության կողմից Լոռու մարզի Թումանյան, Դսեղ, Քարինջ, Մարց, Դեբեդ, Ձորագյուղ, Մեծ Այրում, Աքորի, Արևածագ, Վահագնի համայնքներում իրականացվել են առողջապահական ծրագրեր՝ 12.350.000 դրամ արժեքով:

3. «Երուսաղեմի Սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» ԲՀԿ-ի կողմից «Վանաձորի բժշկական կենտրոն», «Տաշիր բժշկական կենտրոն», «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ներին, «Խնամքի տուն» հոգեկան առողջության կենտրոնին տրամադրվել է բժշկական նշանակության պարագաներ:

2. «Լե լաբոլատուալ Սերվիե», «Գրինդեքս» դեղագործական ֆիրմաները մարզում կազմակերպել են սեմինարներ, որոնց մասնակցել են մարզի գրեթե բոլոր մասնագիտությամբ բժիշկներ:

- Լոռու մարզին Ֆրանսահայ բժիշկների միության Փարիզի մասնաճյուղի կողմից 2011թ. տրամադրվեց շարժական ստոմատոլոգիական կլինիկա, որի միջոցով անվճար ստոմատոլոգիական բուժօգնություն և սպասարկում կստանա մարզի 0-18 և 60-ից բարձր տարիքի ողջ ազգաբնակչությունը: Շարժական կլինիկան հերթականությամբ կայանվում է մարզի բոլոր պոլիկլինիկաներում, առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններում և ամբուլատորիաներում՝ սպասարկելով նաև նրանց կազմի մեջ գտնվող բուժակ մանկաբարձական կետերի սպասարկման տարածքի ազգաբնակչությանը: Շարժական կլինիկան վերջացնելով Մարգահովիտ, Գուգարք, Դսեղ, Լեռնապատ, Գարգառ, Գյուլագարակ, Փամբակ, Շահումյան, Գյուլագարակ, Վարդաբլուր համայնքների ազգաբնակչության ստոմատոլոգիական սպասարկումը՝ տեղակայվել են Դարբաս համայնքում սպասարկելով 1995 մարդ:

-Մարզի տարածքում գործում են բուժական տարբեր թեքումներով հետևյալ կենտրոնները՝

1.Վանաձորում «Հովարդ Կարագյոզյան» բարեգործական ատամնաբուժական և ակնաբուժական կենտրոնը սպասարկում է մանկական ազգաբնակչությանը:

Ակնաբուժական ծառայություն՝ տարվա ընթացքում ընդունել է 5340 երեխա, անվճար տրվել է 218 ակնոց, Երևանում անվճար կատարվել է 3 վիրահատություն, իրականացվել է 3017 ապարատային բուժում:

Ատամնաբուժական ծառայություն՝ տարվա ընթացքում ընդունել է 11055 երեխա, առաջնակի գրանցվել են 2114 երեխա, իրականացվել է 3477 ատամի հեռացում, կանխարգելիչ միջոցառումներ՝ 7477, լիցքեր՝ 8133, ռենտգեն հետազոտություններ՝ 1936:

2. Սպիտակում՝ Ավետարանչական եկեղեցու հովանավորությամբ գործող «Հույս Հայաստանին» և «Ֆրանսահայ միության» մանկական բժշկական կենտրոնները, /հատկացվում է անվճար դեղորայք/:

-Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի առողջապահության և սոցիալական ապահովության վարչությունում գործող /0322/ 2-33-99 հեռախոսահամարով թեժ գծի մասին իրազեկում բնակչությանը և համայնքների ղեկավարներին /համապատասխան հայտարարություն տպագրվել է մարզային լրագրում, հայտարարվել մարզխորհրդի ժամանակ/, տեքստը տեղադրվել է մարզպետարանի կայք-էջում, մարզի առողջապահական ընկերություններում տեսանելի վայրում փակցված են թեժ գծի հեռախոսահամարը՝ ազգաբնակչության կողմից բարձրացված հարցերին արագ արձագանքելու նպատակով: Թեժ գծի աշխատանքի արդյունքում նաև վեր են հանվում համակարգում առկա թերություններ, բացթողումներ:

Առողջապահության և սոցիալական
ապահովության վարչության պետ

Ս.Լամբարյան